

Titulació	Tipus	Curs
Filosofia	OB	3

Professor/a de contacte

Nom: Jesus Adrian Escudero

Correu electrònic: jesus.adrian@uab.cat

Equip docent

Laura Benitez Valero

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No hi ha prerequisit per cursar aquesta assignatura.

Objectius

Aquesta assignatura proporciona una introducció a la fenomenologia i a la hermenèutica, dues corrents filosòfiques fonamentals del segle XX, la influència de les quals es manté vigent en el pensament del segle XXI.

Objectius principals:

1. Comprendre els fonaments de la fenomenologia i la hermenèutica.
2. Analitzar textos filosòfics clau i desenvolupar habilitats crítiques d'interpretació.
3. Relacionar les teories fenomenològiques i hermenèutiques amb altres camps del saber.
4. Fomentar la reflexió sobre l'experiència humana i el significat.

Competències

- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Analitzar i sintetitzar els arguments centrals dels textos fonamentals de la filosofia en les seves diverses disciplines.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.
- Reconèixer i interpretar temes i problemes de la filosofia en les seves diverses disciplines.
- Situar les idees i els arguments filosòfics més representatius d'una època en el seu rerefons històric i relacionar els autors més rellevants de cada època en qualsevol de les disciplines filosòfiques.
- Utilitzar la simbologia i els procediments de les ciències formals en l'anàlisi i la construcció d'arguments.
- Utilitzar un pensament crític i independent a partir dels temes, els debats i els problemes que planteja la filosofia tant històricament com conceptualment.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar el rigor filosòfic en un text escrit seguint els estàndards internacionals de qualitat.
2. Assenyalar i resumir el contingut filosòfic comú a diverses manifestacions de diferents àmbits de la cultura.
3. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma, tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
4. Comunicar fent un ús no sexista ni discriminatori del llenguatge.
5. Construir arguments filosòfics amb rigor.
6. Distingir els temes de rellevància filosòfica en els debats actuals
7. Distingir i contrastar textos representatius dels principals gèneres de la literatura filosòfica.
8. Distingir i esquematitzar el contingut fonamental d'un text filosòfic.
9. Documentar un tema filosòfic i contrastar-ne les fonts.
10. Elaborar un treball filosòfic d'anàlisi d'aspectes rellevants de la cultura contemporània que inclogui una apreciació sobre el seu valor.
11. Establir relacions entre ciència, filosofia, art, religió, política, etc.
12. Explicar aspectes de la història de la ciència utilitzant la terminologia pròpia de la disciplina.
13. Exposar els conceptes propis de la història de la filosofia
14. Expressar-se en la llengua estudiada, oralment i per escrit, utilitzant el vocabulari i la gramàtica de manera adequada.
15. Fer presentacions orals utilitzant un vocabulari i un estil acadèmics adequats
16. Fer servir la terminologia adequada en la construcció d'un text acadèmic.
17. Identificar les idees principals d'un text sobre la matèria i fer-ne un esquema
18. Indicar i discutir les principals característiques del pensament definitori d'una època, emmarcant-les en el context.
19. Llegir comprensivament textos filosòfics de la història de la filosofia.
20. Organitzar el temps i els propis recursos per a la feina: dissenyar plans establint prioritats d'objectius, calendaris i compromisos d'actuació.
21. Reconèixer, amb mirada experta, referents filosòfics del passat i del present i avaluar-ne la rellevància.
22. Reconèixer i definir el pensament comú present en un context multidisciplinari.
23. Relacionar diversos ordres d'idees incloses en els debats filosòfics actuals.
24. Resoldre problemes de manera autònoma.
25. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
26. Resumir els temes i els arguments exposats en un debat filosòfic clàssic.

Continguts

1. Introducció

- 1.1 Corrents actuals de la filosofia
- 1.2 Teories contemporànies de la ipseïtat

2. Enfocament fenomenològic

- 2.1. El si mateix_ com a vivència (Husserl)
- 2.2. El si mateix i la corporalitat (Merleau-Ponty)
- 2.3 La qüestió de l'alteritat (Sartre y Levinas)
- 2.4 El gir hermenèutic de la fenomenologia (Heidegger)

3. Enfocament hermenèutic

- 3.1 La cura de si mateix i els altres (Heidegger)
- 3.2 El sí mateix com a narració (Ricouer)
- 3.3. El sí mateix com a text (Gadamer)
- 3.4 L'hermenèutica del subjecte (Foucault)

4. Aplicacions actuals

- 4.1. Butler: Fenomenologia, Hermenèutica i Performativitat
- 4.2. Ahmed: Fenomenologia Queer
- 4.3. Fenomenologia i Enactivisme
- 4.4. Postfenomenologia

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Clases magistralas y sesiones de seminario	50	2	5, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 18, 19, 21, 23, 26
Tipus: Autònomes			
Lectura de los textos fundamentales del curso; consulta de la bibliografía secundaria; búsqueda de información complementaria; preparación de las sesiones de seminario que se realizarán en el aula	92,5	3,7	3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 26

L'assignatura combina classes magistrals amb sessions de seminari i discussió a classe de les principals lectures del curs. Els/les estudiants participen activament en l'anàlisi dels textos i en el procés d'aprenentatge.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Fitxa de lectura	20%	2,5	0,1	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 26
Parcial 1	40%	2,5	0,1	1, 3, 4, 5, 6, 8, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 23, 25, 26
Parcial 2	40	2,5	0,1	3, 5, 6, 8, 11, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 26

El sistema d'avaluació continuada consisteix en:

1. Dos exàmens parcials (80%)
2. Una fitxa de lectura (20%)

Avaluació única

L'avaluació única consistirà en un examen amb dues parts corresponents als dos blocs (80%) i d'un treball d'entre 2000-2500 paraules (20%) sobre un tema triat d'acord amb el professor que s'haurà de lliurar el mateix dia de l'examen.

Recuperació

Per participar a la recuperació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total (AVALUACIÓ CONTINUADA) o bé lliurar totes les proves previstes (AVALUACIÓ ÚNICA).

En el moment de realització de cada activitat d'avaluació, el professorat informarà l'alumnat (*Moodle*) del procediment i la data de revisió de les qualificacions.

L'alumnat rebrà la qualificació de "No avaluable" sempre que no hagi lliurat més del 1/3 parts de les activitats d'avaluació.

En cas que l'alumnat realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Ús de la IA

Model 2 - Ús restringit: Per a aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en tasques de suport, com la cerca bibliogràfica o d'informació, la correcció de textos o les traduccions. L'alumnat haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta

tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat, així com el link i amb tots els prompts corresponents. La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta d'honestat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

Informació adicional sobre l'avaluació:

El Departament de Filosofia va acordar que les assignatures del primer semestre tindrien dos períodes de concentració d'activitats avaluatives i una setmana en què l'alumnat podria preparar-se específicament per les proves en la modalitat que cada professor/a especificarà a l'inici de curs. Les dates per la setmana de repàs i en què es concentraran les proves són:

27 oct.- 31 oct.: setmana de repàs o tutories

3 nov. -7 nov.: setmana d'avaluació

8-9-12-13-14 gener: setmana d'avaluació

Bibliografia

Lectures Obligatòries:

Ahmed, Sara. 2006. *Queer Phenomenology. Orientations, objects, others*. Durham: Duke University Press.

Butler, Judith. 1997. *Excitable Speech. A politics of the performative*. New York / London: Routledge.

Foucault, Michel. 2005. *La hermenéutica del sujeto* (1982). Barcelona: Akal.

Gadamer, Hans-Georg. 1977. *Verdad y método* (1960). Salamanca: Sígueme.

Heidegger, Martin. 2023. *Ser y tiempo* (1927). Madrid: Trotta.

_____. *El concepto de tiempo* (1924). Herder, Barcelona.

Husserl, Edmund. 1985. *Ideas relativas a una fenomenología pura y una filosofía fenomenológica* (1913). Madrid,: Alianza editorial.

_____. *La crisis de las ciencias europeas* (1935). Madrid: Crítica

_____. *Invitación a la fenomenología*. Barcelona: Paidós Studio.

_____. *Lecciones de fenomenología de la conciencia interna del tiempo* (1905). Madrid: Trotta.

_____. *La idea de la fenomenología* (1950). Barcelona: Herder.

Ihde, John. 2015. *Postfenomenología y Tecnociencia*. Barcelona: Plataforma Editorial Sello AG.

Levinas, Emmanuel. 2002. *Totalidad e infinito. Ensayo sobre la exterioridad* (1961). Salamanca: Ediciones Sígueme.

Merleau-Ponty, Maurice. 1993. *Fenomenología de la percepción* (1945). Barcelona: Planeta de Agostini.

Ricoeur, Paul. 2003. *El conflicto de las interpretaciones*. Buenos Aires: F.C.E.

_____. *Sí mismo como otro* (1990). Barcelona: Siglo XXI.

_____. *Tiempo y narración. III. El tiempo narrado* (1985). Madrid:Trotta.

Sartre, Jean-Paul. 2005. *El ser y la nada* (1943). Madrid: Alianza Editorial.

Lectures Complementàries:

García-Baró, Miguel. 2015. *Husserl y Gadamer. Fenomenología y hermenéutica*. Barcelona: Emse Publishing.

Grondin, Jean. 2008. *¿Qué es la hermenéutica?* Barcelona: Herder.

Dilthey, Wilhelm. 2000. «El surgimiento de la hermenéutica» (1900). En *Dos escritos sobre hermenéutica*. Madrid: Istmo, pp. 21-80.

Moran, Dermot. 2011. *Introducción a la fenomenología*. Rubí (Barcelona): Anthropos.

Zahavi, Dan. 2003. *Husserl's Phenomenology*. Standfor: Standfor University Press.

Nota: El primer dia de classe es presentarà una bibliografia més extensa i detallada. Al llarg de les sessions, s'indicaran els apartats específics de cada lectura que caldrà treballar, amb l'objectiu de facilitar-ne la comprensió i l'anàlisi crítica.

Programari

No hi ha cap requisit específic de programari.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català/Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català/Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt